

**Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd**

Autorka diplomové práce: **Simona Matoušková**

Název magisterské diplomové práce: **Reakce sudetoněmeckého tisku na mnichovskou dohodu v říjnu 1938**

Vedoucí diplomové práce: **doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.,**

Posudek oponentky:

Předložená práce **Simony Matouškové Reakce sudetoněmeckého tisku na mnichovskou dohodu v říjnu 1938** v rozsahu 180 stran včetně tabulek a 18 stran příloh, je opatřena poznámkovým aparátem, seznamem literatury a anglickým resumé.

Práce je rozdělena do 8 částí (I. úvod – II. historická část – III. analýza – IV. závěr – V. rozprava o metodě – VI. resumé – VII. použitá literatura – VIII. přílohy), přičemž těžiště práce je ve druhé až čtvrté části, kde je proveden rozbor tiskovin vycházejících v tehdejších Sudetech od 30.9. do konce října 1938. Rozbor je zařazen do kontextu historie požadavků a postojů sudetských Němců žijících ve třicátých letech 20.století na území dnešní ČR a konfliktů mezi nacistickým Německem a ČSR v sudetoněmecké otázce a událostí kolem Mnichova, na průběh odstoupení pohraničních území nacistickému Německu, vítání nacistických vojáků sudetoněmeckým obyvatelstvem, na návštěvy nacistických představitelů včetně Hitlera, chování nové moci k Čechům apod.

Sledování obsahu sudetoněmeckých novin a jejich postojů a reakcí na všechny tyto události v českém pohraničí (Sudetech) v době mnichovského diktátu si zpracovatelka vytkla jako hlavní cíl své práce. Název práce naznačuje územně široce pojatý problém, ve vlastní práci se však zaměřila především na severní a západní Čechy a z velkého počtu německých listů, které v českém pohraničí v uvedeném období vycházely (jejich výčet předkládá v příloze 2), se omezila na rozbor pěti, a to Ascher Zeitung, Marienbader Zeitung, Reichenberger Tagesbode, Saazer Anzeiger, Teplitz-Schönauer Anzeiger. Tento výběr přesvědčivě zdůvodnila tím, že jen u těchto listů jsou dostupná všechna čísla ze dnů, které jsou předmětem zájmu předložené práce. K jejich zpracování pak použila historické analýzy a kvantitativní obsahové analýzy. V první části je obsah těchto listů rozebrán den po dni, přičemž jsou sledována hlavní témata, o nichž píší, tendence, které sledují, a jsou porovnávány i vzájemně. Tak jsou zachyceny rozdíly (např. teplický list až do obsazení tohoto území nacisty píše poněkud jinak než listy na území, které již bylo obsazeno) i shody (např. emocionálně laděné tendenčně propagandistické zprávy, jako jsou oslavy příjezdů Hitlera, údajné zločiny Čechů atd., které se v listech opakují). Závěrem je pak výčet témat a konstatování shod a rozdílů mezi listy. Výsledkem kvantitativní obsahové analýzy jsou přehledné tabulky, které korespondují se závěry z první části práce.

Za klad zpracování daného tématu je třeba vedle samotné volby tématu, které je jedním z nejživějších z novodobé české historie, označit to, že zpracování tiskových zpráv je zařazeno do historického kontextu vývoje poměrů v českém pohraničí před i těsně po záboru i současných událostí v ČSR a je podloženo využitím dostačující odborné literatury. Při hodnocení je vzat v úvahu i nesporný vliv mediální politiky uplatňované v nacistickém Německu.

Poznámkový aparát je obsáhlý a vedle citace pramenů a literatury, z nichž bylo čerpáno, obsahuje i doplňující údaje k textu, např. životní data osob majících vztah k tisku. Tyto doplňky jsou však jen u některých osob, aniž je vysvětleno, proč jiné byly opomenuty.

Za nedostatek práce lze jistě považovat velké množství chyb, překlepů a vybočení z vazby (namátkově jsou vyznačeny v textu i tři podobné chyby na jedné straně) svědčící o tom, že autorce nezbyly síly ke konečné korektuře práce. Tyto technické nedostatky vedou místy až k obtížím v dobrání se smyslu obsahu, jako např. na str. 8, kde vzniká dojem, že Henlein v karlovarském programu požadoval zrovnoprávnění Čechů a Slováků.

Přes tyto nedostatky práce ráda konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje obsahové i formální nároky kladené na magisterské diplomové práce. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře.

9. června 2006

PhDr. Eva Sádová
CEMES UK FSV